

BOEKBESPREKING

- "Frans Odekerken, een Maastrichtse reclasseringsambtenaar 'met een groot en meevoelend hart' (1936-1945)", door Marcel Krutzen en John Odekerken, Stein 2009.
- "Frans Odekerken (1880-1970), reclasseringsambtenaar uit Strucht", door Marcel Krutzen en John Odekerken, Jaarboek 2011 Historische en Heemkundige Studies in en rond het Geuldal, Valkenburg 2011.

Het reclasseringswezen in Nederland bestaat al vanaf 1823. In Limburg en met name in Maastricht werd de reclasseringsafdeling echter pas in 1919 opgericht. Er was grote, structurele werkloosheid die aanhield tot omstreeks 1950. Maastricht was in die tijd rijk aan paupers. Alcoholgebruik en criminaliteit waren aan de orde van de dag. Veel mensen leefden in diepe armoede, woonden in krotwoningen en hadden een slechte gezondheid. Kerk en overheid troffen velerlei maatregelen om de werkloosheid te bestrijden en opstand te voorkomen. Toch weigerden in 1934 nog tal van Limburgse pastoors toestemming te geven om adresbordjes van de katholieke reclassering in kerkportalen op te hangen. Kapelaans die reclasseringsvrijwilliger wilden worden, kregen vaak problemen met hun pastoors. Het werven van uitvoerende medewerkers c.q. reclasseringswerkers was absoluut geen gemakkelijke opgave, evenals het verkrijgen van financiële steun.

Begin 1936 werd echter oud-rechercheur van de gemeentepolitie te Maastricht, K.F. Odekerken tot rooms-katholiek reclasseringsambtenaar van de afdeling Maastricht benoemd. Na zijn politie-opleiding woonde hij samen met zijn echtgenote Antonia Rutten en hun drie kinderen in Maastricht alwaar hij na 32 dienstjaren eervol ontslagen werd als hoofdagent-rechercheur van de Maastrichtse politie vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van 55 jaar. Hij behoorde vanaf 1936 m.b.t. het reclasseringswerk in Maastricht tot een van de eerste pioniers en veldwerkers. Hij was speciaal belast met de behandeling van voogdijzaken. Zorg en welzijn van kinderen gingen hem ter harte. Vanwege zijn bijzondere karaktereigenschappen, kennis en kunde werd hij de 'vrederechter' ('juge de paix') van Maastricht genoemd. Iedereen kende hem en wist, dat hij met moeilijkheden bij "menier Odekerke" terecht kon. Van de andere kant kende hij ook ongeveer iedereen in Maastricht en ieders milieu en verwantschap. Hij was op dat gebied een ware vraagbaak en was de biechtvader in het Maastrichtse politiecorps. Vanwege zijn gezondheidssituatie c.q. op advies van medici zag Odekerken zich genoodzaakt zijn betrekking per 1 oktober 1945 neer te leggen. In de analen van de reclasseringsafdeling Maastricht wordt de periode 1936-1945 aangeduid als 'de periode Odekerken'. In 1948 werd Odekerken bestuurslid van de reclasseringsafdeling Maastricht, in 1955 erelid. Ook ontving hij een Koninklijke onderscheiding voor zijn grote verdiensten voor de Maastrichtse reclassering. In oktober 1963 richtten enkele Maastrichtse notabelen de 'Karel Odekerken Stichting' op, een organisatie ter financiering van het katholieke reclasseringswerk. In 1970 vervulde nestor Odekerken het aardse voor het eeuwige. In januari 1977 werd voornoemde stichting opgeheven, omdat haar doelstelling achterhaald was.

Evenals de Houthemse familie Odekerken ligt de bakermat van Frans Odekerken in Strucht. Zijn moeder, Hubertina Odekerken-Lelkens was al sinds 1899 weduwe en verhuisde in 1916 met haar twee jongste zonen naar haar oudste dochter Marie en echtgenoot Pierre Hollanders aan de Onderstestraat te Houthem. Frans kwam regelmatig op bezoek bij zijn familie in Houthem. Zijn allerjongste broer Harie, was uiteindelijk de stichter van het eens zo talrijke geslacht Odekerken in Houthem. Twee andere broers, Willem en Sjeng, en zijn neef Jef, de oudste zoon van Willem, zijn eveneens als politiefunctionarissen actief geweest. De eerste was hoofdagent van politie te Heerlen, de tweede hoofd van de mijnpolitie van de Staatsmijn Maurits te Geleen-Lutterade, en Jef hoofdcommissaris van de gemeentepolitie te Eindhoven.